

Česká republika

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina – oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola Sokolovská 13
Velké Meziříčí okres Žďár nad Sázavou**

Sokolovská 470, 594 01 Velké Meziříčí

Identifikátor školy: 600 130 291

Termín konání orientační inspekce: 17. únor – 24. únor 2003

Čj.	112 56/03 – 05147
Signatura	ok5cw106

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovací listina pro příspěvkovou organizaci Základní škola Velké Meziříčí Sokolovská 13 okres Žďár nad Sázavou byla vydána usnesením zastupitelstva Města Velké Meziříčí, Radnická 29/1, 594 01 Velké Meziříčí ze dne 14. 5. 2002. Její součástí jsou základní škola, školní družina a školní jídelna.

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola č. j. 16 847/96-2 ve znění úpravy č. j. 25018/98-22, včetně poznámek. V rámci tohoto vzdělávacího programu nabízí škola zájemcům prohloubenou výuku informatiky.

Škola využívá pro zajištění výuky a provozu celkem pět objektů. V budově Komenského 1, kde je umístěna část 1. stupně, se nachází dvanáct učeben s kmenovými třídami. V budově Poštovní 3, kde je umístěna zbývající část 1. stupně, je deset kmenových tříd a šest oddělení školní družiny. V budově Sokolovská 13 jsou umístěny učebny 2. stupně. V budově Poštovní 8 byla provedena rozsáhlá rekonstrukce a vybudovány dvě tělocvičny. Škola má dále vlastní sportovní hřiště a školní pozemek.

Prostory školy jsou zejména v odpoledních a večerních hodinách nabízeny také veřejnosti.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy na 1. stupni, v českém jazyce, cizích jazycích, matematice, fyzice a oblasti výuky informatiky na 2. stupni základní školy a ve školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy na 1. stupni, v českém jazyce, cizích jazycích, matematice, fyzice a oblasti výuky informatiky na 2. stupni základní školy a ve školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy na 1. stupni, v českém jazyce, cizích jazycích, matematice, fyzice a oblasti výuky informatiky na 2. stupni základní školy a ve školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Kvalitnímu personálnímu zajištění výchovy a vzdělávání věnuje vedení školy trvalou pozornost. Výuka ve sledované oblasti byla převážně vedena učiteli s požadovanou kvalifikací. Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nesplňovali pedagogové při výuce těchto předmětů: český jazyk, matematika, prvouka, hudební výchova, výtvarná výchova, praktické činnosti a tělesná výchova ve třídě I. B, přírodověda a vlastivěda ve třídě IV. B, český jazyk, matematika, přírodověda, vlastivěda, hudební výchova, výtvarná výchova, praktické činnosti a tělesná výchova ve třídě IV. C, český jazyk, matematika, přírodověda, vlastivěda a výtvarná výchova ve třídě V. E, anglický jazyk ve skupině žáků z V. A a V. B. Ředitel školy využívá jako metodických orgánů pedagogickou radu, na 1. stupni metodické sdružení pro 1. – 3. ročník a pro 4. – 5. ročník a na 2. stupni předmětové komise. Pedagogickou radu svolává dle plánu pravidelně šestkrát v průběhu školního roku. Práce metodického sdružení i předmětových komisí vychází ze zpracovaného plánu práce. Porady vedení se konají pravidelně každý týden.

Provozní porady se konají za přítomnosti pedagogických i nepedagogických pracovníků školy. Z jednání jsou pořizovány písemné záznamy, které mají vypovídající hodnotu.

Výchovný poradce je ve škole ustanoven. Jeho kompetence jsou delegovány v písemné podobě. Jeho činnost vychází z ročního plánu práce výchovného poradenství a je zaměřena do oblasti prevence patologických jevů a pomoci při výchovných a vzdělávacích problémech žáků. Podílí se na vytváření vhodných podmínek pro uplatnění žáků v dalším studiu ve středních školách. Práce výchovného poradce napomáhá vytváření příznivého klimatu školy.

Systém pomoci začínajícím a nekvalifikovaným učitelům je funkční. Metodickou pomoc jim poskytují zkušení uvádějící učitelé, kteří jsou jmenováni ředitelem školy. Začínající a nekvalifikovaní učitelé mají přednost při schvalování svých požadavků v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Systém kontrolní činnosti pokrývá celou organizační strukturu školy. Část kompetencí v oblasti kontroly jsou delegovány písemnou formou na zástupce ředitele. V rámci zpětných vazeb je na poradách prováděna analýza zjištěných skutečností a ředitelem školy jsou přijímána konkrétní opatření. Kontrolní systém jako celek je účinný.

Nabídku dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků využívají mnozí učitelé systematicky a v souladu se zaměřením a cíli školy. Uchazeči jsou vybíráni na základě vlastního zájmu a potřeb školy. Zájem pracovníků převyšuje finanční možnosti školy. Škola je střediskem pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Některé vzdělávací akce organizuje sama, další ve spolupráci s Pedagogickým centrem Jihlava.

V oblasti vzdělávání v otázkách evropské sounáležitosti využívají pedagogové četných materiálů. Systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vzhledem ke vzdělávacímu programu je efektivní.

Celkově dobré vztahy mezi učiteli a žáky podporují spolupráci a zájem žáků o učení. Jsou vytvářeny aktivity, do kterých se mohou všichni zapojit, ku prospěchu širší komunity. Žáci projevují sounáležitost se společenstvím školy. Výchovné poradenství je celkově vhodně integrováno do výchovně-vzdělávacího procesu a je systémovou součástí školy.

Žáci jsou vhodnou formou vedeni ke vzájemné úctě a respektování majetku druhých. Jejich chování v průběhu vyučovacího dne je klidné, vyrovnané a vůči pedagogům i cizím návštěvám vstřícné. Žáci jsou povzbuzováni ke vzájemné úctě a vyjádření vlastních názorů, ale nejsou systematicky vedeni k provádění sebehodnocení a vzájemnému hodnocení navzájem.

Kritéria hodnocení práce zaměstnanců školy jsou zpracována v písemné podobě. Pracovníkům školy jsou známa a v praxi účinně uplatňována.

Cílevědomá je snaha o vytváření příznivého sociálního prostředí pro žáky i pracovníky. Škola je veřejností ceněna, její postavení koresponduje s vysokým počtem žáků při zápisu do první třídy.

Pro organizování činnosti školy je charakteristické účelné a přesné rozdělení kompetencí mezi jednotlivé pracovníky, je upravena vnitřním řádem a odpovídá obecně závazným právním předpisům. Výuka probíhá na řadě odloučených pracovištích v různých částech města, což klade vysoké nároky na řídicí činnost, tyto nároky se daří vedení školy plnit. Systém přenosu informací směrem k pracovníkům školy, žákům a veřejnosti je funkční. Škola mimo jiné vydává zpravodaje pro rodiče, využívá možnost publikovat příspěvky o své činnosti v regionálním tisku a prezentuje se i v místní kabelové televizi.

Ve školní družině pracuje pět vychovatelek a jedna vedoucí vychovatelka. Všech šest pedagogických pracovníků splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Vedoucí vychovatelka má stanoveny dílčí organizační a kontrolní kompetence, na základě kterých provádí řízení, kontrolu i hodnocení podřízených pedagogických pracovníků. Provádění

kontrolní činnosti je systematické. O jejích závěrech a případných návrzích na opatření je průběžně informováno vedení školy. Vychovatelky se podle časových, dopravních a finančních možností účastní vzdělávacích akcí. Vychovatelky a vedoucí vychovatelka mají stanoveny pracovní náplně. Potřebné informace jsou zákonným zástupcům včas předávány.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy vztahující se k předmětu inspekční činnosti jsou velmi dobré. Klima školy přispívá k všeobecnému rozvoji žáků.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Prostředí ve třídách a na chodbách v budově Komenského 1 je funkční a estetické. Pro žáky je zajištěn pitný režim. O přestávkách je žákům k dispozici venkovní relaxační prostor.

Místnosti v budově Poštovní 3 slouží nejen pro výuku, ale v ranních a odpoledních hodinách také pro provoz školní družiny. Společné využívání těchto prostorů je považováno okresní hygienickou stanicí pouze za dočasné. Prostory pro výuku jsou celkově funkční a splňují bezpečnostní podmínky. V budově je zajištěn pitný režim. Žáci mají možnost si kupovat ke svačině státem dotované školní mléko a mléčné výrobky. K relaxaci žáků o přestávkách bylo vybudováno malé hřiště, provedena výsadba a instalovány průlezky. V přízemí budovy je umístěna školní jídelna s kapacitou 1000 jídel denně. V loňském roce zde byla provedena oprava vzduchotechniky a kanalizace. V rámci odpadového hospodaření má škola smluvně zajištěn odběr použitých stolních olejů.

V budově Sokolovská 13 je osmnáct kmenových tříd 2. stupně. Část z nich je umístěna v odborných učebnách fyziky, chemie, přírodopisu, hudební výchovy, výtvarné výchovy, učebny pro pracovní činnosti a učebny sloužící jako cvičná kuchyň. Samostatně slouží pro výuku pouze dvě odborné učebny výpočetní techniky, jazyková laboratoř, učebna pro rodinnou výchovu a školní dílna. Součástí budovy je tělocvična. V přízemí je kmenová učebna pro žáky se zvláštními vzdělávacími potřebami, kteří mají k dispozici i upravené sociální zařízení. O přestávkách je žákům k dispozici venkovní školní respirium a školní bufet. Součástí budovy je školní knihovna, která se těší velkému zájmu žáků a je využívána i při výuce literatury. Po záplavě v roce 2001 byla provedena její generální oprava.

Na školním hřišti byly realizovány rozsáhlé úpravy. Byla provedena meliorace, upraven povrch, vybudováno doskočiště a běžecká dráha. Pro výuku pěstitelských prací je využíván školní pozemek, který je však značně vzdálen od školy.

Prostory pro vedení školy, pedagogický sbor a další pracovníky poskytují zaměstnancům většinou odpovídající zázemí. Třídy školy jsou celkově vybaveny účelně a funkčně. Vybavení odborných učeben odpovídá požadavkům na kvalitní zabezpečení výuky. Podnětnost prostředí je z estetického hlediska celkově velmi dobré.

Zatím nejsou vytvořeny podmínky pro účinnou práci s přístroji určenými pro vizuální prezentaci učiva, zejména z důvodů nemožnosti vhodného zatemnění všech učeben a dostupnosti přístrojů. Vybavení školy učebnicemi, učebními pomůckami a didaktickou technikou je celkově velmi dobré a odpovídá požadavkům výuky. Žáci mají k dispozici potřebné základní školní potřeby, dochází k průběžné obměně učebnic.

Ve škole jsou tři počítačové učebny, nejnovější z nich byla dodána v rámci projektu Státní informační politiky ve vzdělávání. Počítače ve dvou učebnách jsou spojeny do sítě. Jedenáct žákovských počítačů je připojených k internetu, spojení má dostatečnou kapacitu a umožňuje současnou práci na všech stanicích bez omezení. Žáci mají možnost využívat internetového spojení nejen v rámci výuky, ale také pravidelně dvakrát týdně v odpoledních hodinách.

Vyhovující technická konfigurace, dostatečné a aktuální programové vybavení a promyšlená organizace práce umožňují počítače používat nejen při výuce informatiky, ale také pro účinnou podporu výuky dalších předmětů. Jsou využívány také při vzdělávacích akcích pro pedagogy i ostatní veřejnost. Několik dalších počítačů je využíváno žáky přímo ve třídách.

Vedení školy má, na základě přímého kontaktu s pedagogickými pracovníky, přehled o úrovni vybavení. Účelnost a efektivnost využívání materiálních zdrojů jsou průběžně sledovány. Výsledky kontrolních zjištění jsou analyzovány a mají vliv na plánování materiálního zajištění výuky.

Činnost školní družiny probíhá v prostorách využívaných pro výuku prvních dvou ročníků základní školy. Čtyři oddělení používají pro svoji činnost přímo učebny školy, činnost zbývajících dvou oddělení probíhá v místnostech užívaných pouze školní družinou. Přestože kmenové třídy jsou velmi pěkně upraveny, jejich využití pro činnosti školní družiny není z hlediska psychohygienického vhodné. V místnostech družiny je k dispozici potřebný počet herního a výtvarného materiálu, hraček a stavebnic. Využívaná je rovněž knihovna, jejíž fond je podle finančních možností školy aktuálně doplňován, a je odebíráno několik časopisů. V místnostech je audiovizuální technika, která je vhodně používána. Výpočetní technika pro činnost školní družiny přístupná není. Pro svoji činnost využívá školní družina hřiště a další prostory školy. Využívání materiálních zdrojů je vedením školy kontrolováno.

Ve všech budovách je celkem 43 učeben obsazeno kmenovými třídami a odděleními školní družiny. Přestože prostorové podmínky jsou optimální pro 25 tříd, je v současné době ve škole 37 tříd. Jsou zjevné nedostatečné prostory pro šatny žáků, čímž nejsou splněny hygienické normy. Celkově jsou prostorové podmínky školy pro uvedený počet tříd pouze vyhovující a s výraznými nedostatky. V současné době je připravován přechod části žáků do třetí nově vybudované školy od školního roku 2003/2004, čímž bude vytvořen předpoklad pro zlepšení prostorových podmínek obou základních škol ve městě.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny jako průměrné, s výjimkou prostorových podmínek, které jsou hodnoceny jako pouze vyhovující.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacího programu

Vzdělávací program je realizován v souladu se zařazením školy do sítě škol.

Výuka probíhá v souladu s učebními dokumenty. Počty hodin v jednom dni a délka přestávek odpovídají platné právní normě. Od 7. ročníku jsou vyučovány volitelné předměty domácnost, technická výchova, informatika, konverzace v anglickém jazyce, sportovní aktivity, užité výtvarné činnosti, základy administrativy a ruský jazyk. Z nepovinných předmětů jsou vyučovány náboženství, zdravotní tělesná výchova a informatika.

Uplatňovaný systém kontroly naplňování učebních plánů a osnov s využíváním delegování pravomocí je účinný.

Pro integrované žáky a žáky se specifickými vzdělávacími potřebami jsou zpracovávány zejména v předmětech jazykového zaměření individuální plány učiva podle doporučení pedagogicko-psychologické poradny.

Povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech.

Průběh a výsledky vzdělávání na 1. stupni základní školy

Sledované hodiny byly většinou vedeny kvalifikovanými učiteli, absence odborné a pedagogické způsobilosti neměla ani v jednom případě negativní vliv na výuku. Úroveň výuky cizích jazyků je pozitivně ovlivněna kvalitní přípravou učitelů v rámci dalšího vzdělávání.

Všichni vyučující využívali písemně vypracované plány zařazení jednotlivých tematických celků do výuky. Bezprostřední příprava pedagogů na jednotlivé hodiny byla vesměs promyšlená a důsledná. Občas bylo méně pozornosti věnováno přípravě různých forem kontroly samostatných písemných prací žáků.

Motivační působení bylo vždy účinné. Všichni vyučující dokázali vhodným způsobem upoutat zájem žáků o práci již v úvodu hodin. Zejména průběžným povzbuzováním a zařazováním soutěživých činností udržovali jejich pozornost a soustředění po celou vyučovací jednotku. Písemné práce byly důsledně opravovány, žáci se ale se správnými výsledky měli možnost seznámit až v dalších hodinách. Nebyly tak využity všechny možnosti pro účinné sebehodnocení a vzájemné hodnocení. Pedagogové hodnotili taktně a respektovali individuální dispozice dětí.

Při převažujícím frontálním stylu výuky byla uplatňována široká škála forem práce. Jejich časté a účelné střídání přispívalo k aktivizaci žáků, pracovali samostatně a v odpovídajícím tempu. Práce ve skupinách byla zařazována hlavně při výuce cizích jazyků. Učitelé si při zadání práce vždy ověřili, zda jsou uložené úkoly správně pochopeny. Většinou již soustředění žáků dalším upřesňováním nerušili. Děti věděly, že mohou vždy požádat dospělého o pomoc, využívaly tuto možnost přiměřeně a odpovídajícím způsobem.

Ve všech hodinách byly používány různé pomůcky, nejednou připravené učiteli nebo samotnými žáky, méně často bylo zaznamenáno využití didaktické techniky. Zejména při výuce cizích jazyků byly uplatněny audionahrávky. Ve všech třídách byly v rámci možností vhodně využívány prostory učeben, žáci netrávili celou vyučovací hodinu jen ve školních lavicích.

Důsledně byly respektovány individuální vzdělávací potřeby žáků s výukovými problémy a pro práci s těmito žáky škola vytváří vhodné podmínky. Volbou vhodných zadání, odpovídajících forem práce a účelnou diferenciací vyučující posilovali jejich sebedůvěru a aktivitu. Všichni pracovali se zájmem a byli schopni plnit uložené úkoly.

Vždy byly vytvořeny odpovídající psychohygienické podmínky. Relaxační činnosti byly nejefektivnější tehdy, když bezprostředně souvisely se změnami forem práce. Občas bylo méně pozornosti věnováno účinnému větrání.

V hodinách byl žákům vytvořen prostor pro samostatné souvislé vyjadřování a většinou byl správně využit. Převládala příznivá pracovní atmosféra s ustálenými a dodržovanými pravidly komunikace.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk na 2. stupni základní školy

Předmět je vyučován osmi vyučujícími, kteří splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti podle obecně závazného právního předpisu. Dosažené vzdělání kladně ovlivňovalo zejména odbornou stránku výuky.

K zajištění kontinuity učiva mezi jednotlivými ročníky jsou v rámci předmětové komise zpracovány časové plány. Při přípravě hodin vyučující zohledňovali nejen odbornou, ale i metodickou složku výuky.

Hodiny probíhaly v kmenových třídách. Žáci pracovali s učebnicemi, připravenými texty a doplňujícími materiály. V dvou případech byla použita didaktická technika.

Učitelé běžně zařazovali skupinové činnosti, avšak v některých případech mělo dělení spíše formální charakter. Často byla uplatňována samostatná práce žáků, avšak zpravidla nebyly respektovány jejich individuální potřeby. Všeobecně malá pozornost byla věnována rozvoji komunikativních dovedností. V hodinách jazyka byl důraz kladen na osvojení a důkladné procvičení gramatických jevů a na vytváření systému ve znalostech. Zřídka však byli žáci vedeni k samostatnému vyhledávání informací v různých zdrojích. Běžně byli upozorňováni na úskalí a dostávalo se jim pomoci při řešení úkolů. V některých hodinách se zapojovali do opravování chyb spolužáků. V hodinách literatury bylo pracováno s textem, žáci funkčně pracovali ve skupinách a zápisy do sešitu si pořizovali samostatně.

Úroveň motivace v jednotlivých hodinách byla na velmi rozdílné úrovni. Zatímco někteří učitelé motivovali žáky především verbálně, nebo motivaci opomíjeli, jiní poukazovali na praktické využití učiva a využívali mezipředmětové vztahy. Výchozí znalosti a dovednosti byly prověřovány frontálně. Žákům se průběžně dostávalo zpětné vazby, avšak jen zřídka byla oceňována jejich snaha a pokrok.

Ve sledovaných hodinách převažovala pracovní atmosféra. Žáci akceptovali pravidla chování a komunikace. Prostor pro samostatné vyjádření žáků byl převážně omezený, otázky učitelů byly často formulovány tak, že žáci odpovídali jednoslovně. V části hodin bylo tolerováno nespisovné vyjadřování.

Pro zvýšení motivace jsou organizovány návštěvy divadel a jiných kulturních akcí. Žáci často využívají možnosti výpůjček ze školní knihovny.

Negativa a pozitiva v průběhu a výsledcích vzdělávání a výchovy jsou téměř v rovnováze.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech anglický jazyk a německý jazyk na 2. stupni základní školy

Předměty anglický jazyk a německý jazyk jsou na 2. stupni vyučovány sedmi vyučujícími. Všichni splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti podle obecně závazného právního předpisu, avšak pouze dva z nich vystudovali příslušný předmět na vysoké škole. Dosažená aprobace kladně ovlivňovala kvalitu výuky, naopak absence aprobace se negativně projevovovala zejména při volbě vyučovacích metod, ve způsobu utváření a upevňování vědomostí.

Hodinová dotace přidělená předmětu odpovídá učebnímu plánu. Rozvržení učiva v časových plánech a jeho návaznost mezi jednotlivými ročníky vycházejí z používaných učebnic.

Výuka probíhá v kmenových třídách a jedné funkčně vybavené jazykové učebně. Žáci mají učebnice a pracovní sešity, k dispozici jsou doprovodné audionahrávky, výukové programy a nástěnné obrazy. Ve sbírkách je menší počet videokazet a slovníků.

Výuka byla vedena v příslušném cizím jazyce, porozumění žáky bylo na rozdílné úrovni. Běžně byly používány audionahrávky, méně často bylo pracováno se slovníky. Převládá frontální styl, volba metod vycházela především z používaných učebnic. Zařazovány byly skupinové aktivity. Zatímco zejména aprobovaní učitelé se snažili vytvářet u žáků systém vědomostí, ostatní se většinou soustřeďovali na procvičení učiva v učebnicích.

Vstupní i průběžné motivaci věnovali jednotliví učitelé rozdílnou pozornost. Často byla využívána aktualizace učiva. Některými vyučujícími byla oceňována snaha a pokrok dosažených žáků.

Ve sledovaných hodinách nebyly zaznamenány projevy nevhodného chování, převládala pracovní atmosféra. Učiteli byl zpravidla vytvářen prostor pro rozvíjení komunikativních dovedností, který však ne vždy byl žáky využit.

Žáci mají možnost ověřit si dosažené komunikativní dovednosti při poznávacích zájezdech do německy a anglicky mluvících zemí.

Jako volitelný předmět je vyučována konverzace v anglickém jazyce.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech matematika a fyzika na 2. stupni základní školy

Všichni vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti podle obecně závazného právního předpisu. Úroveň personálních podmínek výuky obou předmětů podporuje výchovně-vzdělávací proces.

Cíle a struktura vyučovacích hodin byly žákům vždy jasně a srozumitelně sděleny. Vhodná vstupní motivace žáků byla zaznamenána ve většině hospitovaných hodin. Průběžná motivace v průběhu vyučování byla prováděna s častým využitím životních zkušeností žáků. Jejich znalosti a dovednosti byly v průběhu hodin průběžně prověřovány. Při řešení úkolů jim byla většinou vhodně poskytována účinná pomoc.

V žádné ze sledovaných hodin nebylo prováděno zkoušení žáků u tabule. Otázky učitelů v průběhu výuky byly vhodně zaměřeny na pochopení vztahů a aplikaci probíraného učiva. Myšlenky obsažené v žákovských odpovědích byly pedagogy většinou vhodně rozvíjeny. Při analýze výkonů žáků a jejich následném hodnocení v průběhu hodin bylo většinou zastoupeno i oceňování jejich snahy a případného pokroku. Žáci měli dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru, čehož vhodně využívali. Přímá a aktivní podpora sebereflexe a vzájemného hodnocení žáků nebyla v hospitovaných hodinách zaznamenána.

Plánování a příprava pedagogů na vyučovací hodiny byly v souladu s obsahem učiva a s učebními osnovami. Kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky zajišťují formálně správně zpracované tematické plány. Provedené úpravy v členění učiva odpovídají kompetencím pedagogů a učebním osnovám schváleného vzdělávacího programu. Zjištěné časové posuny ve výuce v některých třídách byly pedagogy vždy řádně zdůvodněny.

Všechny hospitované hodiny byly vyučujícími řádně připravené a promyšlené. Bylo možno sledovat činnostní pojetí výuky, kdy žáci získávali nové vědomosti vlastní činností a řešili úkoly z navozených situací i ze života mimo školu. Vhodně byly zařazeny skupinové práce, soutěže a kooperativní činnosti. Kromě specifických dovedností byly většinou rozvíjeny i sociální a komunikativní kompetence žáků.

Vyučovací cíle hodin byly vždy jasně a srozumitelně sděleny. Organizační pokyny učitelů byly přiměřené věku a schopnostem jedinců. Žáci poznávali matematické a fyzikální jevy a procesy vyskytující se v praktickém životě a technické praxi. V rámci rozvoje klíčových kompetencí byli vhodnou formou vedeni k objevování kauzálních vztahů v přírodních jevech a k pochopení významu pro praktický život. V naprosté většině hospitovaných hodin byla výuka vhodně řízena a vyučovací čas účelně využit.

Ve všech sledovaných hodinách byla zjištěna zřejmá snaha pedagogů o naplňování elementárních i specifických dovedností. V hodinách byla většinou vhodně a taktně pedagogy prováděna analýza chyb s ohledem na celkové pochopení a zvládnutí učiva. Ne vždy se však

podářilo danou problematiku dostatečně procvičit. Při řešení úloh a úkolů nebylo vždy využito možnosti alternativních postupů.

Výuka ve všech hospitovaných hodinách probíhala v klidné pracovní atmosféře. Mezi učiteli a žáky byly zřetelné pozitivní vztahy, prostředí důvěry a vzájemné tolerance. Žáci byli v hodinách ukázněni, k výuce měli pozitivní vztah. Psychohygienické podmínky výuky byly většinou velmi dobré. Učitelé jsou informováni o specifických vzdělávacích potřebách integrovaných žáků. Ve většině hodin bylo možno sledovat postupy pedagogů v návaznosti na doporučení pedagogicko-psychologické poradny. V žádné ze sledovaných hodin nebyla zaznamenána relaxační cvičení.

Přímé využití názorných pomůcek, didaktické techniky a dalších zdrojů informací na podporu výuky bylo zaznamenáno ve většině hodin. Zvláště využití didaktické techniky v hodinách fyziky je samozřejmostí. Materiální vybavení obou předmětů je dostatečné ke kvalitnímu zabezpečení názorné výuky.

V rámci rozvíjení vědomostí, dovedností a návyků škola umožňuje zájemcům o matematiku a fyziku navštěvovat volitelný předmět technická výchova, popř. cvičení z matematiky jako kroužek. V případě déletrvající nepřítomnosti žáka ve vyučování je zajištěno doučování. Žáci se účastní soutěží a podílejí se na přípravách projektů s matematickým a fyzikálním zaměřením. Pro žáky 9. ročníku je zajištěna příprava k přijímacích zkouškám na střední školy.

Pro všechny vyučující byl charakteristický střídmy a kultivovaný jazykový projev. V žádné z hospitovaných hodin nebylo zjištěno nevhodné chování žáků. Pravidla vzájemné komunikace mezi učiteli a žáky byla dodržována. Písemné záznamy žáků mají velmi rozdílnou grafickou úroveň.

Kladem výchovně vzdělávacího procesu obou předmětů je vysoká odborná a pedagogická zdatnost vyučujících. Zřetelným jevem bylo časté a neformální využívání mezipředmětových vztahů a vhodné navozování situací z praktického života. V hospitovaných hodinách byl kladen důraz na správné používání terminologie, včetně symboliky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny jako velmi dobré, s výraznou převahou pozitiv.

Průběh a výsledky vzdělávání v oblasti výuky informatiky na 2. stupni základní školy

Ve sledovaných hodinách byla výuka zajišťována učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Na obsahovou stránku výuky měla pozitivní vliv úspěšná snaha pedagogů o udržování kontaktu se současnou úrovní oboru.

Při práci s učebními dokumenty vyučující tvůrčím způsobem zohledňují současné rychle se měnící možnosti technického vybavení a zaměření a cíle školy v oblasti informatiky. Tomu vhodně přizpůsobují nejen obsah výuky, ale také její organizaci. Zvláštní pozornost je věnována mezipředmětovým vztahům, souvislostem získávání dovedností při práci s výpočetní technikou, včetně správného psaní na klávesnici a počítačové podpory výuky. Na hodiny přicházeli učitelé připraveni, s promyšleně stanoveným cílem výuky.

Všechny používané počítače a jejich periferie byly plně funkční. Starší nábytek v jedné z učeben je postupně vyměňován. Byly vytvořeny podmínky pro individuální práci každého žáka u jednoho počítače. Programové vybavení je pravidelně aktualizováno a plně odpovídá požadavkům výuky. Při správě učebny dodané v rámci projektu Státní informační politiky se daří překonávat obtíže dané komplikovaným nastavením a ovládním.

Vyučující v hodinách úspěšně využívali přirozeného zájmu žáků o práci s výpočetní technikou, podporovali jejich snahu o získání praktických zkušeností při jejím ovládním. Další motivační nástroje používali již méně. Všichni žáci měli možnost si ověřit úspěšné splnění uloženého

úkolu bezprostředně po skončení práce. Méně příležitostí bylo vytvářeno pro vzájemné porovnávání výsledků, včetně komunikace v počítačové síti.

V úvodu hodin byl vždy žákům sdělen stručně a výstižně cíl výuky. Následující organizační pokyny byly formulovány přesně, s důsledným využíváním odborného názvosloví a s ověřováním jejich správného pochopení. Otázky žáků byly věcné a směřovaly k dodatečnému vysvětlení obtížnějších problémů. Všechny tyto otázky byly bezprostředně a taktně zodpovězeny. Při osvojování nové látky a při společném opakování byl používán převážně frontální styl výuky a jen několik forem činností. Vyšší efektivitu se dařilo dosáhnout především při samostatné práci.

Při snaze o dodržování psychohygienických podmínek se vyučující zaměřovali zejména na důsledné vytváření dobré zrakové pohody a vedli žáky k dodržování hygienických zásad při práci s počítačem. Již méně pozornosti bylo věnováno správnému větrání.

V hodinách byla příznivá pracovní atmosféra, ke které přispíval kultivovaný a vstřícný projev vyučujících. Byla respektována osobnost žáků a dodržována uznávaná pravidla vzájemné komunikace.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Výsledky vzdělávání a výchovy jsou zjišťovány komerčními i vlastními evaluačními nástroji.

Analýze výsledků věnuje vedení školy značnou pozornost. Přijímaná opatření směřují do oblasti personální práce a jsou zanesena jako cíle v plánech činnosti školy. S výsledky jsou učitelé seznamováni na pedagogických radách.

Dalším kritériem pro hodnocení práce jsou výsledky úspěšnosti žáků v soutěžích a olympiádách a v přijímacím řízení na střední školy. Zpětnou vazbu získává vedení školy také ze strany žáků a rodičů.

HODNOCENÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Realizace činnosti školní družiny

1) Škola zajišťuje výchovně-vzdělávací činnost pouze pro žáky prvního stupně vlastní školy. Vzhledem ke společně užívaným prostorám je návaznost na činnost školy trvalá a bezprostřední. Vychází přitom z Rámcového plánu na školní rok 2002/2003, který stanovuje jednak návaznost činnosti školní družiny na činnost základní školy a jednak obecné úkoly školní družiny v oblasti biologického, psychického a sociálního rozvoje osobností žáků. Součástí jsou i záměry školní družiny v oblasti rozvoje tělesné, pracovní, společensko-vědní, mravní, estetické a dopravní výchovy žáků. Podrobně jsou tyto záměry rozepsány v měsíčních plánech. Kontrolou Přehledu výchovně vzdělávací práce bylo shledáno, že tyto plány jsou naplňovány.

Výchovně-vzdělávací činnost navazuje velmi dobře na vzdělávací program školy.

2) Povinná dokumentace školní družiny je vedena průkazně a ve stanoveném rozsahu. Nad její rámec jsou velmi vhodně využívány zápisové lístky do školní družiny. Vedení povinné dokumentace je pravidelně kontrolováno jak vedoucí vychovatelkou, tak i vedením školy. Zařazování žáků do školní družiny i organizace docházky je v souladu s právní normou.

Povinná dokumentace je vedena v souladu s právní normou.

Organizace a průběh činností

Činnost školní družiny vychází ze zájmů žáků, jejich zákonných zástupců a je rovněž projednána se zřizovatelem. Pobyt žáků ve školní družině je vždy zahájen vhodnými odpočinkovými činnostmi, na které navazuje buď rekreační, nebo zájmová činnost. Příprava na výuku není rodiči žáků vyžadována. Nabídka odpočinkových činností je široká, od klidových her, přes četbu až po poslechové činnosti. Odpočinkové činnosti jsou zařazovány v rozsahu a ve formách, které plní psychohygienické poslání. Z rekreačních činností převažují pohybové aktivity, k nimž je využíváno hřiště, tělocvična a aktuálně i zimní stadion. V rámci zájmové činnosti nabízí školní družina šest zájmových útvarů: výtvarný, hudební, sportovní, dramatický, kroužek vyšívání a kroužek dovedných rukou. Nabídka vychází ze zájmu žáků a možností školy. Do zájmových útvarů se hlásí žáci na základě vlastního zájmu a snahy realizovat své schopnosti v některé z nabízených oblastí. Podmínky pro realizaci nabízených činností jsou dobré. Zájmové útvary jsou vedeny vychovatelkami, spolupráce rodičů je jen výjimečná. Při všech činnostech pořádaných školní družinou je patrná vzájemná důvěra a velmi dobrá komunikace mezi žáky a vychovatelkami, žáci mají dostatek možností projevit své názory. Trvale je vytvářen prostor pro osobnosti a sociální rozvoj žáků.

Organizace a průběh činností jsou hodnoceny jako velmi dobré, s výraznou převahou pozitiv.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené ve zřizovací listině souhlasí s údaji uvedenými v aktuálním rozhodnutí o změně zařazení školy do sítě škol.
- Za pobyt žáků přihlášených k pravidelné docházce do školní družiny je vybírán měsíční poplatek na částečné krytí úhrad neinvestičních výdajů spojených s provozem školní družiny.
- Činnost školní družiny je prezentována v informačních materiálech o škole i ve Výroční zprávě o činnosti školy.
- V průběhu inspekce bylo ve škole provedeno dotazníkové šetření ve prospěch výzkumného úkolu „Stav výuky fyziky v základních školách a ve středních školách“, jehož řešiteli jsou Západočeská univerzita v Plzni, fyzikálně pedagogická sekce Jednoty českých matematiků a fyziků a Česká školní inspekce. Akce proběhla v souladu s projektem výzkumu. Zúčastnili se jí učitelé fyziky a žáci jedné vybrané třídy. Veškerá dokumentace použitá při šetření žáků byla předána cestou ústředí ČŠI k souhrnnému zpracování pro globální hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání. Učitelé, kteří se dobrovolně zapojili do výzkumu, mohli odeslat záznamové listy přímo zástupci fyzikálně pedagogické sekce JČMF. Údaje, související s výzkumným šetřením, nebyly a nebudou použity k hodnocení školy, které se provádí v rámci inspekční činnosti.
- V průběhu inspekce bylo zjištěno, že vzdělávání a výchova cizinců ve škole probíhá v souladu s obecně závaznými právními předpisy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Povinná dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,

2. Zřizovací listina pro příspěvkovou organizaci Základní škola Velké Meziříčí Sokolovská 13 okres Žďár nad Sázavou vydaná usnesením zastupitelstva Města Velké Meziříčí dne 14. 5. 2002,
3. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané dne 9. 12. 1999 Školským úřadem ve Žďáře nad Sázavou pod č. j. 21/99/ZŠ,
4. Plán činnosti výchovného poradenství na ZŠ Sokolovská 13, Velké Meziříčí pro školní rok 2002/2003,
5. Plán činnosti výchovného poradenství na 1. ZŠ Sokolovská 13, Velké Meziříčí pro školní rok 2001/2002,
6. doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků,
7. Přehled integrovaných žáků ve školním roce 2002/2003 k 31. 1. 2003,
8. Pověření koordinátora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty,
9. Zpráva o environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě na ZŠ Sokolovská 13, Velké Meziříčí ve školním roce 2001/2002,
10. Výchovně poradenská práce na ZŠ Velké Meziříčí ve školním roce 2001/2002,
11. Výchovné poradenství – kompetence výchovného poradce,
12. Minimální preventivní program pro školní rok 2002/2003,
13. Projekt v oblasti forem zneužívání návykových látek a dalších sociálně patologických jevů v resortu školství,
14. Porady – 1. stupeň ve školním roce 2002/2003,
15. Provozní porady – 2. stupeň ve školním roce 2002/2003,
16. týdenní rozvrh počítačových učeben,
17. rozvrh obsazení učebny informatiky na den 6. 2. 2003,
18. Vnitřní řád školní družiny – z 2. 9. 2002,
19. Řád školní družiny – z 2. 9. 2002,
20. Pracovní náplň vychovatelky ve školní družině – z 2. 9. 2002,
21. zápisové lístky všech přihlášených žáků ve školním roce 2002/2003,
22. Přehled výchovně vzdělávací práce jednotlivých oddělení školní družiny,
23. docházkový sešit ve školním roce 2002/2003,
24. Základní škola Sokolovská 13 Velké Meziříčí – informační materiál,
25. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002,
26. Kontroly provedené na škole,
27. Plán hospitací a kontrol – vzdělávání, výchova pro školní rok 2002/2003,
28. Zpráva o provedení roční prověrky bezpečnosti a ochrany života při práci za rok 2002,
29. Kritéria pro stanovení odměn pracovníků školy,
30. Kritéria pro stanovení osobního příplatku (nenárokové složky platu),
31. Přehled o činnosti pracovníků školy ve školním roce 2002/2003,
32. pracovní náplně vedoucích pracovníků školy,
33. Kroužky pro školní rok 2002/2003,
34. Organizační zajištění týdne 1. stupně pro školní rok 2002/2003,
35. Plán výletů a exkurzí pro 6., 7., 8. a 9. ročník ve školním roce 2002/2003,

36. Nástěnky na chodbách – zodpovědnost,
37. Pověření k organizaci kurzu k doplnění vzdělání poskytovaného školským úřadem Žďár nad Sázavou ze dne 9. 2. 2000.

ZÁVĚR

Personální podmínky umožňují škole realizovat zvolený vzdělávací program, jejich zkvalitňování je věnována soustavná pozornost. Stávající systém zjišťování a analýzy výsledků vzdělávání a výchovy je funkční.

Materiálně-technické podmínky odpovídají požadavkům vzdělávacího programu. Pro tuto oblast je charakteristická trvalá snaha vedení školy a zřizovatele o jejich postupné zlepšování. Úspěšně jsou řešeny problémy vyplývající z výrazných prostorových omezení provozu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy vykazovaly ve sledovaných oblastech převahu pozitivních faktorů.

Od poslední inspekce došlo k pozitivním změnám ve všech hodnocených oblastech činnosti školy.

Činnost školní družiny je velmi dobře organizovaná a navazuje na vzdělávací program školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslav Pospíšil	Miroslav Pospíšil
Členové týmu	PhDr. Jarmila Bílkovská	Bílkovská
	Mgr. Stanislav Novotný	Novotný
	PhDr. Mgr. Milan Matějů	Matějů

Kontrolní pracovníci

Ing. Jan Tyráček

Ing. Hana Vejvodová

V Jihlavě dne 3. března 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. března 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Jaromír Slavík

J. Slavík

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do čtrnácti dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2. 4. 2003	112 103/03 05147
Zřizovatel	2. 4. 2003	112 104/03 05147

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány